

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ &
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

ΜΕΛΕΤΗ:

**ΜΕΛΕΤΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΟΡΟΥΣ
ΑΙΓΑΛΕΩ - ΠΟΙΚΙΛΟΥ ΚΑΙ Σ.Μ.Π.Ε.**

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ Α.Ε. (Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε.)
ΜΟΝΑΔΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ**

ΧΡΗΜ/ΤΗΣΗ:

Πράσινο Ταμείο

**ΤΕΥΧΟΣ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑΣ ΜΕΛΕΤΗΣ
«ΜΕΛΕΤΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΟΡΟΥΣ ΑΙΓΑΛΕΩ - ΠΟΙΚΙΛΟΥ ΚΑΙ Σ.Μ.Π.Ε.»**

**ΑΘΗΝΑ
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2025**

Περιεχόμεν

α

1. Εισαγωγή.....	3
2. Καθεστώς προστασίας.....	3
3. Σκοπιμότητα της μελέτης.....	4
4. Στόχοι της Μελέτης.....	5

1. Εισαγωγή

Στην Αττική, η Πάρνηθα, ο Υμηττός, η Πεντέλη και το Αιγάλεω, συναποτελούν το λεκανοπέδιο εντός του οποίου αναπτύσσεται το μητροπολιτικό κέντρο της ελληνικής πρωτεύουσας με τις συνοικίες και τα προάστιά του. Η παρουσία των ορεινών αυτών όγκων περιμετρικά της Αθήνας λειτουργεί καθοριστικά για τη διαμόρφωση του τοπίου της Αττικής επηρεάζοντας σημαντικά τη χωροταξία και τον σχεδιασμό. Η βιοποικιλότητα, φυσικοί πόροι και το μοναδικό κλίμα της διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στη ρύθμιση του μικροκλίματος, στη συγκράτηση του νερού και στην αποτροπή της ερημοποίησης της περιοχής. Η κλιματική αλλαγή επιδεινώνει τα φαινόμενα της ξηρασίας και των ακραίων καιρικών φαινομένων, αυξάνοντας τον κίνδυνο πυρκαγιών και απώλειας δασικών εκτάσεων.

Ειδικότερα, τα Όροι Αιγάλεω-Ποικίλο αποτελούν έναν μακρύ ορεινό όγκο, ο οποίος οριοθετεί το Λεκανοπέδιο της Αθήνας από τα Νοτιοδυτικά με Βορειοανατολική κατεύθυνση. Έχει μέγιστο μήκος 20 χιλιόμετρα και μέγιστο πλάτος περίπου 4 χιλιόμετρα. Η συνολική του έκταση είναι 55.000- περίπου στρέμματα. Γεωμορφολογικά διακρίνεται σε δύο σχηματισμούς, οι οποίοι χωρίζονται από την κοιλάδα του Δαφνίου και είναι το Όρος Κορυδαλλός (ΝΔ) και το Όρος Ποικίλο (ΒΑ), εκατέρωθεν της Εθνικής Οδού Αθηνών - Κορίνθου.

Το όρος Αιγάλεω-Ποικίλό έχει εξαιρετική οικολογική σημασία. Η οικολογική του σημασία δεν έγκειται μόνο στην πολύ αξιόλογη βιοποικιλότητα που φιλοξενεί, ειδικά όσον αφορά τη χλωρίδα και την ορνιθοπανίδα, αλλά και στην θέση του όρους με όλες τις κρίσιμης σημασίας οικολογικές υπηρεσίες που προσφέρει, στην Αττική. Στο Αιγάλεω - Ποικίλο έχουν καταγραφεί μέχρι σήμερα πολλά είδη πτηνών εκ' των οποίων κάποια περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της Κοινοτικής Οδηγίας 79/409-85/411/ΕΟΚ. Επιπροσθέτως έχουν καταγραφεί και θηλαστικά όπου κάποια περιλαμβάνονται στο

2. Καθεστώς προστασίας

Με το άρθρο 21 του Ν. 2742/1999 υπό τον τίτλο «Καθορισμός ορίων ζωνών προστασίας του Όρους Αιγάλεω, καθώς και των χρήσεων και όρων δόμησης σε αυτές - Καθορισμός ειδικών χρήσεων και όρων δόμησης ζωνών στην περιφέρεια του ορεινού όγκου» καθορίσθηκαν «τα όρια, οι χρήσεις γης και οι όροι δόμησης του Όρους Αιγάλεω»

Σήμερα, το μεγαλύτερος μέρος του Όρους Ποικίλου και ένα μικρότερο μέρος του όρους Αιγάλεω αποτελεί Καταφύγιο Άγριας Ζωής (ΚΑΖ), το οποίο θεσμοθετήθηκε με τον Νόμο υπ. Άρθ. 2637/1998 «Όρος Αιγάλεω Δήμων Καματερού, Πετρούπολης, Περιστερίου, Χαϊδαρίου, Κορυδαλλού, Αιγάλεω και Ασπρόπυργου» με κωδικό Κ879 και συνολική έκταση 1953,13 εκτάρια. Η περιοχή μελέτης παρουσιάζει εξαιρετική οικολογική, πολιτιστική και κοινωνική σημασία.

3. Σκοπιμότητα της μελέτης

Ωστόσο, το φυσικό περιβάλλον του Όρους αντιμετωπίζει αυξανόμενες ανθρωπογενείς πιέσεις, όπως η ανεξέλεγκτη δόμηση και υποβάθμιση του τοπίου-πιέσεις από τη βιομηχανική και οικιστική ανάπτυξη-Μείωση και αλλοίωση των Οικοτόπων και η κλιματική αλλαγή.

Η προστασία, διατήρηση και ενίσχυση του φυσικού κεφαλαίου, καθώς και η προστασία των πολιτών έναντι περιβαλλοντικών πιέσεων και κινδύνων για την υγεία και την ευημερία τους αποτελεί προτεραιότητα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Υπό το φως των ανωτέρω δεδομένων, ο εμβληματικός χαρακτήρας του έργου αυτού τεκμηριώνεται από τον ρόλο του ορεινού όγκου στην περιβαλλοντική, χωροταξική και κυκλοφοριακή λειτουργία της πρωτεύουσας. Οι δράσεις αυτές έχουν υψηλή πολιτική προτεραιότητα, και σε αρκετές περιπτώσεις έχει ληφθεί και δημοσίως σχετική

δésμευση για την προώθησή τους και συγκαταλέγονται στις Δράσεις υψηλής προτεραιότητας.

Ως αποτέλεσμα των παραπάνω και την ανεπάρκεια του νομοθετικού πλαισίου προστασίας σύμφωνα με σχετικά αιτήματα που υπάρχουν από πολλαπλές πηγές, όπως περιβαλλοντικές οργανώσεις, δήμους, συλλογικούς φορείς επιχειρήσεων και σε συμμόρφωση με την Στρατηγική της ΕΕ για τη Βιοποικιλότητα 2030, Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (European Green Deal), την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ για τους Οικοτόπους, Οδηγία 2009/147/ΕΚ για τα Άγρια Πτηνά, η προώθηση ενός νέου σύγχρονου καθεστώτος προστασίας αποτελεί πολιτική επιλογή του ΥΠΕΝ και έχει ανακοινωθεί στο Κοινοβούλιο.

Ως αποτέλεσμα η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών επιπτώσεων εντάχθηκε και εγκρίθηκε με την 787/05-02-2020 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, όπως τροποποιήθηκε με την 2561/24-04-2020 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στο πλαίσιο του Άξονα Προτεραιότητας 3: «Λοιπές Δράσεις Περιβαλλοντικού Ισοζυγίου» του Χρηματοδοτικού Προγράμματος «ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ».

4. Στόχοι της Μελέτης

Η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) αποτελεί ένα εργαλείο εκτίμησης των επιπτώσεων που έχει ένα σχέδιο ή πρόγραμμα στο περιβάλλον, προτού αυτό υλοποιηθεί. Οι βασικοί της στόχοι είναι οι εξής:

- Εξασφάλιση της περιβαλλοντικής προστασίας

Διατήρηση και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας, των φυσικών οικοτόπων και της πανίδας/χλωρίδας. Προστασία των προστατευόμενων περιοχών σύμφωνα με το δίκτυο Natura 2000, την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ (Οδηγία για τους οικοτόπους) και την Οδηγία 2009/147/ΕΚ (Οδηγία για τα Πτηνά). Πρόληψη και μείωση της ρύπανσης του αέρα, του εδάφους και των υδάτων.

Διατήρηση της ισορροπίας του οικοσυστήματος του Όρους Αιγάλεω - Ποικίλου.

➤ Ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στη λήψη αποφάσεων

Συμβολή στον περιβαλλοντικό σχεδιασμό των χωροταξικών και πολεοδομικών ρυθμίσεων της περιοχής. Συμμόρφωση με την Οδηγία 2001/42/EK (Οδηγία για τη Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση - SEA Directive). Ολοκληρωμένη προσέγγιση των αναπτυξιακών σχεδίων, ώστε να είναι συμβατά με τη βιώσιμη ανάπτυξη.

➤ Προστασία και Ορθολογική Διαχείριση των Υδατικών Πόρων

Καταγραφή και ανάλυση των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων. Πρόβλεψη της διαθεσιμότητας και ποιότητας των υδάτων. Διασφάλιση της αιεφόρου χρήσης των υδατικών πόρων σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/EK (Οδηγία-Πλαίσιο για τα Ύδατα).

➤ Προστασία και Ανάδειξη του Περιβάλλοντος

Καθορισμός ζωνών προστασίας βάσει των οικολογικών και πολιτιστικών χαρακτηριστικών της περιοχής. Διατήρηση και αποκατάσταση των φυσικών τοπίων και των οικοτόπων. Συμβολή στην εφαρμογή του Ν. 2742/1999 για τον καθορισμό ζωνών προστασίας.

➤ Προώθηση της Βιώσιμης Ανάπτυξης

Ενίσχυση της ισορροπίας μεταξύ οικονομικής ανάπτυξης και περιβαλλοντικής προστασίας.

Ανάδειξη στρατηγικών περιοχών για ήπιες αναπτυξιακές δραστηριότητες.

➤ Προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης

Διασφάλιση της ισορροπίας μεταξύ ανάπτυξης και προστασίας του περιβάλλοντος.

Ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/EK (Οδηγία Πλαίσιο για τα Ύδατα). Ανάπτυξη ήπιων και φιλικών προς το περιβάλλον δραστηριοτήτων, όπως οικότουρισμός και αναψυχή.

➤ Εκτίμηση και μετριασμός των περιβαλλοντικών επιπτώσεων

Αναγνώριση και αξιολόγηση των άμεσων και έμμεσων επιπτώσεων που μπορεί να προκύψουν από τις ανθρωπογενείς παρεμβάσεις. Προτάσεις για μέτρα μετριασμού των αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Ανάπτυξη ενός μηχανισμού παρακολούθησης και ελέγχου των επιπτώσεων, σύμφωνα με το σχέδιο δράσης.

➤ Συμμόρφωση με την εθνική και ευρωπαϊκή περιβαλλοντική νομοθεσία

Υποστήριξη της εφαρμογής των περιβαλλοντικών πολιτικών της Ε.Ε. Τήρηση των εθνικών ρυθμίσεων, όπως η ΚΥΑ 107017/2006 και ο Ν. 4014/2011 για την περιβαλλοντική αδειοδότηση. Συμβολή στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs) του ΟΗΕ.

Συνεπώς, γίνεται αντιληπτό ότι η μελέτη προστασίας του Όρους Αιγάλεω – Ποικίλου είναι απολύτως αναγκαία για την περιβαλλοντική διαχείριση της περιοχής. Η εφαρμογή των ευρωπαϊκών οδηγιών και των προτεινόμενων πολιτικών διασφαλίζει την αποτελεσματική προστασία και αειφόρο ανάπτυξη του ορεινού όγκου, ενισχύοντας ταυτόχρονα, την ποιότητα ζωής των πολιτών και τη διατήρηση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.

ΣΥΝΤΑΧΘΗΚΕ & ΕΛΕΓΧΘΗΚΕ

Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης
Σχεδιασμού Μητροπολιτικών, Αστικών
και Περιαστικών Περιοχών

ELENI DIAMANTOPOULOU
21/11/2025 09:39

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης
Χωρικού Σχεδιασμού

KONSTANTINOS DIMOPOULOS
26/11/2025 12:46